

A. MEŽMAŁS PĪMINEKLIS NŪVODAM UN SEV

Lai sagodōtu dzeivē pošu nāpīcīšamōkū, nōcēs strōdōt stacejā un cytur, bet uzcīteigi mōcūtis instituta sešgadeigū kursu pabeidze picūs godūs.

...Vydzeme. Te nu 1954. goda aizrit pedagoga Ontona Anspaka dorba myužs. Cēsu skūlōs nūstrōdōti 36 godi — 1. vydusskūla, vokōra vydusskūla, cytur, tod ari Meža skūlā. Bejis ari

direktors. Breivais laiks teik veļteits nūvopētnīceibai, studeju laika aizraušonās pōraug nūpītnā nūdarbē. Daudz laika pavadeits muzejs, arhīvus, pētūt bazneicu grōmotas, dūdūtis izbraucīnūs uz senejim piškolnim, fotografējūt, gatavojūt shemas. Atzeistamus panōkumus jys givis fotoizstōdēs. Teoretyksōs zynōšanas papyldynōjis Latvejas Universitātes Vēstures un Filologejas fakultatē.

Gōja laiks, savōkti un apkūpōti, īspīsti grōmotōs, ceļvežūs, bukletūs materiali nūnōk pi laseitōjim. Klajā nōkuši Emīla Dārziņa, Brōļu Kaudzeišu, Andreja Pumpura un Eduarda Veidenbauma dzeiveš aproksti.

Gatavojūt ceļvežus pa īvārojamu cylvāku dzeives vitom, O. Anspaks vārōja, ka laika zūbs un cylvāka rūka nabyut nasaudzej relikvejas. Vairōk nakai desmit godus vodūt Dobas un pīmīneklū aizsardzeibas bīdrības rajona nūduļu, jys aktīvi isastōjōs par kulturvēstures pīmīneklū saudzeišonu un saglobōšonu. Jō laikā uzstōdeitas vairōkas pīmīnas zeimes izcīlym un varbyut ari napeļneiti pīmērstim kulturas darbinikim, reikōtas nūvopētnīceibas ekspedicejas. Pīmāram, par Gaujas Nacionalū parku savōkts materials 20 burtneicōs. Par Cēsim tik daudz materiala, ka varātu izdūt tematiskus krōjumus.

«Latvēja maij ir divas meilas vītas», — soka O. Anspaks. — «Preili, muns dzymtais nūvods, kur paaudžu pāaudzēs dzeivōjuši un Aizsaules ceļūs aizgōjuši seņči, un Cēsis, kur aizvadeits gondrež vīss dorba myužs. Dzymtajai Latgolai, Preili nūvodam pīmīnas zeimi jys ier uzcēlis ar monografeju «Preili nūvods».

Preili rajona laikroksta «Novadnieks» žurnāliste pēc grōmotas «Preili nūvods» prezentacējas 1997. godā rakstēja: «Cylvāks — Latgolas enciklopedēja. Nav pōrspilejams apgolvōjums par plašajām myusu nūvoda zynōšonām. Nav pogosta, nav piš, nav muzeja, nav kaidas cytas vēsturiskā voi arhitektoniskā zīpīnūzeimeigas vītas, kuru jys nav apmeklējis; nav kopsātas Preili rajonā, pa kuru nav staigōjis, pēteidams uzrokstus uz senajim pīmīneklīm». Šei grōmota, šys izdavums, kura topšonā iģuļdeits vairōku godu dasmytu nanūgurstūss dorbs ir pi myusim bibliotēkā, pītama skūlānim un studentim, pošim bibliotekām un ir kai rūkasgrōmota, kas stōsta par myusu rajona cylvākim, dobu, kulturu un izgleiteibū, ar pogostu un pišātu raksturōjumu, ipoši daudzajīm nūvōndikim. Par ūnūzeimeigū monografeju, ar kuru var lepōtis na Latgola vin, Anspaka kungs sajēmis na mozyldynūšu atsauksmu un na tikai nu tepat Latvēja pazestamām kulturas un literatūras darbinikim, bet ari nu örzmētu tautīšim.

1944. goda rudinā lelas kaujas sōcēs ari Baldones apkōrē, un kaidā septembra pīvakarē bārnu nomā īmītnīki devēs bēglu gaitōs. Uz Reigu, tod Kūrziemi un Kārbišu bārnu nomu. Atsagrīztis Baldone, pabeigt sepiņgadeigū skūlu beja lamts tikai pēc kara. Tod par turpmōku beja jōzīlem tikai pošam, jōpasaļau uz sovin spākīm. Tōlōkais celš aizvede uz Cēsim, Skūlōtōju institutu, kur pavadeitī godi atstōjuši naizdzēšamu īspādu.

Lyuk, kū, pīmāram, roksta Jōns Streičs: «Gribis tev rakstiski izteikt atzineibū un pateiceibū par palikūšu myuža dorbu, kū veici kai eists patriots. Pēc vysa tō, kas jīmā išķā, Šei grōmota un tovs dorbs pats par sevi ir spācīnūšs dopings paguruma un depresējas breižūs. Tī išķā ir zalts un dōrgumi? Nā, tī išķā ir vairōk, kai monts,

Ivanovs, par J. Streiču un cytīm. Šei grōmota lūti cēle myusu nūvoda autoritati. Tyka nūgōdōta Reigas grōmota bāzē, sytējom Kulturas ministrijai, lai izdola republikas bibliotekom.

Lūti ūjāl, ka grōmota naiznōce, kaida varēja byut. Lūti lelas bogōteibas vēl globojas pi autora, par kuru izdūšonu nūteiki jōdūmoj. Vinam cylvākam myusdiņōs taidu dorbu paveiki nav išpejams. Grōmotas pylnā apjūmā cena ari bytu lūti lela. Cytūs rajonūs veļteitōm pogostim un pišātām grōmōtās daudz fotografeju, jo teksta daļa prosa lelu dorbu, vīss pasaceitais ir jōpamatōj. Vēl atkōrtōšu, ka jōpilk piyules, tā savōce vālōk Pītera Stučkas padūmu vara. Tāvam Juram otkol vyss beja jōsōc nu jauna.

Dzeive bērneibā rōdējōs saulaina, bet tai naiznōce. Nu jaunas rūkas 1933. goda tāvs krita, bet 1939. goda ar vēzi myra mōte un 40. goda nūgalē nūklīvu bārnu nomā. Naatsagrīzūs un na jau tōpēc, ka napatyka dzymtais nūvods, bet nabeja kur atsagrīzt. Uzzynōju, ka daudzi dzymtas lūcekli kai kulaki par miļzeigūs nūdūkļu namokšonu izsyuteit uz Sibireju, cyti represeitī kai nacionāli partizani. Izmainēju biografeju, ka asu nu Preili strōdnīkam.

Lūti spylgti atmiņā sasaglobōjušis godi dzymtājā pūsē. Atcerūs vīss nu treju godu vacumu, vīnu ūtru ari ogrōku faktu. Kai braucem uz Preili uz tērgu, vālōk pats kōjom nūsūloju 16 kilometrus, lai tērga dinōs pavārōtu, kai tī vyss nūteik, aizītu uz bazneicu, apskateitū parku un mōjōs stōstēju, kū redzēju. Braucūt nu Anspaku puses jau pi kokorīšim pasarodīs bazneicas tūrs, vēl tōlōk — sōc speigulōt skōrda sumti byvēm. Un tod uz bruga pamateiga krateišona un grabēšona pa akminim. Kod braucem, kōjom varēja justis mīreigī.

Gadejōs, ka Preili beju ari 1940. goda 19. junī, kod te īnōce kīru okupanti. Karaspāks jyutōs kai sovōs mōjōs. Nūlaiž automašinai bortus, žēidi iznas galdeju un sōc apsplāudeit Latveju, tōs valdeibu, tautu. Beju pōrsteigts. Mañ ni pret vīnu tauteibū

iztureibū un veiksmes turpmōkā dorbā!

Ruta Rožāne, Priekuļu pamatskūla direktore:

— Tagad Preili rajona skūlānim ir sova vēstures par nūvodu mōceibū grōmota. Saunas pogosta Priekuļu skūlāni losa ar lelu interesī un pōrsteigti, voi patīšam pi myusim ir tādi cylvāki. Par jīm nikō ogrōk nazynōjom. Asom bejuši slinki sovas nūvoda vēstures pēteišonā, komer tū izdareja lai ari nūvodniks, bet cylvāks nu Cēsim. Lels pažīds jam par tū! Asom nūlāmuši lobotīs, skūla grib veidit papyldynōjumu ūai grōmatai, tīkīt ar godūs vacōkīm cylvākim, krōj jūs atmiņas, fotografējas un aicynōsim O. Anspaku pi sevis uz skūlu, lai apskota myusu dorbus.

O. Anspaks, jubilaris:

— Pajdis, ka rajona biblioteka sareikōja ū pasōkumu, uz kū naceiņu, pajdis vīsim daleibnīkim. Moz mañ iznōce padzeivōt dzymtājā nūvoda, tikai napylnus 12 godus, tōlōkō dzeive aizritēja cytūs Latvejas nūvodus.

Dzymta cālusēs nu bejušo Preili pogosta Lelajīm Anspakim, tagad tī ir Saunas pogostā. Vactāvs Jurs, dzims 1848. goda, kūpā ar jaunōkū brōli Aleksandru, taupeigī dzeivojūt,

audzejūt lynus, sakrōja naudu, pōrdeve sovu zemes plekeiti cīmā un treju kilometru attōlumā uz zīmelīm nūpērka meža plateibas, kur beja daudz ūzulu, izveidōja Dzelzovas vīnsātu. Nu cīma ūkeiš 1891. godā, jo tō ūsareibā vairs nabeja dzeive. Jam izadevēs izveidōt pamateigu saimnīceibū, 1911. godā vēl pipērka 202 hektarus Augstōs solas plou, mežu un tyka pi lelas tureibas. Pyrmō pasaūla kara laikā vīsu rekvīzēja, izlaupeja. Kū napaspēja kīru armeja, tā savōce vālōk Pītera Stučkas padūmu vara. Tāvam Juram otkol vyss beja jōsōc nu jauna.

Dzeive bērneibā rōdējōs saulaina, bet tai naiznōce. Nu jaunas rūkas 1933. goda tāvs krita, bet 1939. goda ar vēzi myra mōte un 40. goda nūgalē nūklīvu bārnu nomā. Naatsagrīzūs un na jau tōpēc, ka napatyka dzymtais nūvods, bet nabeja kur atsagrīzt. Uzzynōju, ka daudzi dzymtas lūcekli kai kulaki par miļzeigūs nūdūkļu namokšonu izsyuteit uz Sibireju, cyti represeitī kai nacionāli partizani. Izmainēju biografeju, ka asu nu Preili strōdnīkam.

Lūti spylgti atmiņā sasaglobōjušis godi dzymtājā pūsē. Atcerūs vīss nu treju godu vacumu, vīnu ūtru ari ogrōku faktu. Kai braucem uz Preili uz tērgu, vālōk pats kōjom nūsūloju 16 kilometrus, lai tērga dinōs pavārōtu, kai tī vyss nūteik, aizītu uz bazneicu, apskateitū parku un mōjōs stōstēju, kū redzēju. Braucūt nu Anspaku puses jau pi kokorīšim pasarodīs bazneicas tūrs, vēl tōlōk — sōc speigulōt skōrda sumti byvēm. Un tod uz bruga pamateiga krateišona un grabēšona pa akminim. Kod braucem, kōjom varēja justis mīreigī.

Gadejōs, ka Preili beju ari 1940. goda 19. junī, kod te īnōce kīru okupanti. Karaspāks jyutōs kai sovōs mōjōs. Nūlaiž automašinai bortus, žēidi iznas galdeju un sōc apsplāudeit Latveju, tōs valdeibu, tautu. Beju pōrsteigts. Mañ ni pret vīnu tauteibū

nav naida, bet ūi izreiceiba myužam sasaglobōsis atmiņā. Tod vairōkas reizes mani syuteja kōjom lyukōtīs, kas vyss te nūteik. Vīni mītini, vīni ilu gōjīni... Par tīm nūtykumim ūdiņi biblitēkai nūdevu fotoattālus...

1940. gods gōja uz beigom. Vajadzēja izlemt, kur palikti. Beja rodi, kas pajam audzynōšonā, bet tīm beja pošu bārnu. Jo išu uz bārnu nomu, tod nīvīnam nabyušu porōdā... Vactāvs munam tāvam montōjumā beja atstōjīs 90 hektarus, tāva brōlam Jezupam — 73, bet... Munam ceļam beja jōt uz bārnu nomu... Sirdi vīnām beja dzymtais nūvods, bet nikur un nikam navarēju saceit, ka asu cēlīs nu kulakim...

Dzeivōju ābeļu bārnu nomā, vīnu godu Jākubpiļs rajonā pretim Pļaveiņam, tyku aizstaigōjīs leidz Daugavas krācem un pa kreisū krostu leidz Staburogam — skaistas vītas. Pa lobū krostu gōjom leidz Kūknesei. Varēju vārōt lelūs plyudus pi Pļaveiņam. 1941. goda rudinā nu Ābelīm zānū atdalēja un aizvede uz Baldoni... Daudz kas pīdzēivōt... Nabeju pīonirs, bet 1944. godā aizvede uz Daugavpiļs pīonīru...

Sōkums. Nūbeigums 4. lpp.

PĪMINEKLIS NŪVODAM UN SEV

Sōkums 3. lpp.

nūmetni pi Stropu azara. Redzējom, kai vōcu izplētnu lecēji pisazemējōs azara ūtrā molā. Gōja armejniki, mīliči, dzyna ari pionirus meklēt pa kryumim. Redzēju uzlīdījumus, kaujas. Beja pazuds audzīnōtōjs, vokorā pasarōdējōs, aizvede myusus uz staceju, sasādnōja viļčini Reigas vērziņi un palade, sok, braucit, Pļavejōs sagaidēs. Tōs beja sabombardātas, stacejai lūgi izbyruši...

Frontei tyvojūtis pi Nōves solas pōrsacēlemēs pōri Daugovai ar zyrgim un montom, devamēs Reigas vērziņi. Apšaudja krīvu lidmašīnas, laime, ka nīvānam natrōpeja. Oktobri myusus pōrcēle uz Talsu aprīka Kārklišu bārnu nomu... Pēc atsagrīšonos nu Kürzemes, pabeidžu septeņgadeigū skūlu un nu bārnu noma vōrda teišā nūzeimē izdzyna ar tū, kas beja mugorā. Aizgōju uz skūlōtōju institutu...

Trejs godus skūlōtōja gaitōs pavadēju Kürzemē, gribējōs papēteit šū nūvodu — beja īpatykušēs Kandava, Sabile. Tod atsagrīžus Cēsis uz ilgu palikšonu.

Leidztaus vysam arhīvus un cytūrētu ziņas par dzymtū nūvodu, sovus rodurokstus asu atklōjis ostona paudzes atpakaļ, pa sīvišu un veirīšu linejom sazeimātas shemas. Mani interesēja, nu kurīnes pats cēlis, kū pōrdzeivōjis dzymtais pogots un

vyss nūvods. Redzēju, ka par tū moz publikaceju rajona laikroks — sōču īsuteit. Tai beja ari ar ceļvedi — vysim rajonim ir, Preiļu — nav pat tāda nabadzeigō, plōnō, kur vīnā lopaspusē biļdeite, ūtrā — teksts. Izdūt jau izdūtu, sacēja izdevnīceibā, bet naasūt autoru. Tod atsazynu, ka man pīteikami daudz materiala un tādiu bukleteņu sagatavōšu eisā laikā. Pīkryta. Tūmār redakceja stypri īvylka — divus godus — izdūšonu. Daudz plašōks dorbs beja īcarāts par Leivōnim pēc tō laika piļsātas padūmes priķšādātōja Beļavskas irūsnōjuma, bet redaktore tai pasaceptēs ar eisynōšonu, ka pōri pālyka «vin radzeni da nadzeni».

Materiali krōjōs, par Preiļu nūvodu beja uzrakstes jau daudzas nūdaļas cereibā, kā tūmār varēs izdūt grōmotu. Laiki ari beja mainejušis, 90. godu sōkums. Pīterburga, Moskovā, Boltkrīvejas arhīvus ir daudz materialu par Preiļu nūvodu — vajadzēja dabot kserokopejas, jo beja jau juytams, ka dreizi byus cīt rūbežs. Pīsaicīus uz Spīdolas stipendeju Kulturas fondā, īdevu dora planu un vysu cytu, kas vajadzeigs, bet laipni atrakstēja: dīmārl, navorom, jo pīteikumu ir desmit reižu vairōk. Pēc tam skotū: par tādm seikim tematenim vareja pīšķert, šym projektam — nā.

Grōmota beja gotova un pīdōvōju izlaist caur rajona laikroksu, bet tūreizejais redaktors P. Pīzeļa kungs

pasacēja, ka nav zynoms, kas nūtiks ar rajona laikroksu, un atteice. Atmešu vysam ar rūku: jo nav vajadzeigs, lai ari nav! Bet tod atsarođos tāds rajona padūmes sastōvs, vysas tautas vālātais, kurs saprota, kaida nūzeime ir nūvoda vēstures zynōšonai propagāndā un audzīnōšonā, nūvēlēja strōdōt un veiđot grōmotu, kontaktus uzjēme rajona padūmes priķšādātōjs I. Melušāns un sekretare V. Brīce. Tod otrā tempā vajadzēja vysu dareit, dažas nūdaļas ari īzjimt. Pošīzmokska beja lātoku, nakai pāsyuteit izdevnīceibā, divas reizes — 5 lati, bet bytu 10, tod pōrdušonā cena varātu byut 13—15 lati — tai pīdōvōja «Jāņa sēta» Reigā. Encīklopedēju redakcejas birokrātiskajam aparātam beja iplānīto četri redaktori, kotrām pa tyukstūsai latu: zynōtniskais, mōkslinīcyskais, terminologs un tamleidzeigi. Kur nu vēl moksa par fotoattālim, retušu un tai tōlōk. Rajona padūme pīkryta, ka nav vajadzeigs, jo ir nauda un jau gotovs materjals, man Valmīra beja zynoma loba un lāta tipografeja, kur specialisti var samaketēt, aplauzt lop-

puses. Un tai ari izdarējom. Pītryuka dažu fotoattālu par cīmim, rajona padūme uz trejom dinom ideve viglū mašunu, lai varu nūfotografēt vajadzeigū objektus. Strōdōju ari pa naktim. Kura nūdaļa beja gotova, tū tyulep salyka tipografejā. Un tai tei grōmota topa.

Nikod naasūt nūlīdzis, ka asu čangāls, cēlīs nu Preiļu nūvoda, bet mani nīvins par tū Vīdzemē nav ni nycīnōjis, ni turējis zamōk vārtu — jo tai bytu, sej dūtūs prūm. Bet ir cylvāki, kuri apgolvoj pretejū, tā kurynoj naudu storp sovas tautas pōrstōvīm. Jo napīcišams, dzymtō nūvoda lobā varu dareit vysu. Materialu man pīaudz, vysu sovu naudu asu tērējis ceļojumūs, pēteišonā, arhīvu apmeklejumūs, vysam vālādamīs atract pamatus. Varu uzraksteit kū par kotru pogostu. Lūti uzatracūs, ka ir spāki, kuri grib sadaleit Preiļu rajonu, likvidēt. Lai tās veidīts komunistu laikū, tūmār ir kompакts, dzeivesspējeigs, saceišu — pat ekonomiski spēceigōkais un kulturvēsturiski bogtōkais. Nav pīrāda tās pīvīnōt Daugavpīli, Rēzeknei, voi, kai vālātūs leīvīni — Jākubpilei. Nikod vēsturiski Krustapīls daļa nav pīdarējuse Zemgalei, Sēlijai, Krustpīls, Vipes pogostu nu laiku gola ir latgaliski. Vajadzātu veidīt Preiļu aprīki un pīvīnōt tam rītumu golu leidz-

Gostinim. Jōsaceinōs par Preiļu nūvoda saglobōšonu.

Man ir kolosalī materiali par lidōtōju generalu Jezupu Baškovaru izdūt grōmotu: jō vōrds īraksteits pasaūja slovoniķus lidōtōju zalta grōmotā, daudz fotografeja. Smolkas zīpas ir par Preiļim... Tai ka vīnār asu jyusu receibeibā! Paļdis!

Cīnejamū jubilaru sveice rajona padūmes priķšādātōjs A. Soldāns, Preiļu dūmes priķšādātōjs V. Ivanovs, Preiļu lītišķos mōkslas un nūvōdpēmīceibas muzeja darbīneica V. Brīce, skūlas bīdrs nu Saunas Ēvalds Vanags, preilīte Valentine Upeniece, Gaļānu pamatskūlas skūlōtōjs Marta Binduka un Rita Upeniece, zynōtnu doktors nu Jaunkalnovas mežu pēteišonās stacejas O. Kažemāks, kaiminīne nu Dzelzovas Paulina Anspsaka, bejušo Solas skūlas skūlōtōja, un jōs kolēge Veronika Meikulāne, Smelteru bibliotekas darbīneica Anna Čingule, salona «FotoMaks» vadeitōjs Preiļū I. Pīčs, laikroksu «Nūvōdniks» un «Zemturs» vōrđā O. Rancāns un cyti.

Attālūs: Ontons Anspsaks 70 godu jubilejā ar Gaļānu skūlōtōju dōvonom; sovā stīhejā storp grōmotam.

Igora PLIČA foto

LATGOLA UN RĒZEKNES AUGSTSKŪLA

Turpīnōjums. Sōkums 2. lpp.

tod kōpēc lai tū atstōj. Tī jau gotovs uzjāmums, kur atract dorba vītu, bet te pi myusim tāds jōroda pošam, bet jo ekonomists nasavuicōs kūpā ar inženīri, tod tādu gryuši nūdybynōt. Jo jaunais cylvāks ir inženīrs un ekonomists, tod gon kū var izdūmōt — ekonomists vīns pats tū napavīlks.

Inženīrs izstrōdoj projektu variantus, ekonomists nūvērēt, kas svoreigōk un izdeiveigōk... Jī nōks atpakaļ tod, jo redzēs, ka Latgola ir vīta, kur nav tādas konkurences, kur, tai sokūt, ir bīznesā neizmōntōtais lauks.

Pagaidam mes vēl nikō daudz navarom pastōsteit, kai dorba vītōs klōjas myusus augstskūlas absolventim. Prūtams, nu jīm daudzi sevi jau parōdējuši, sekmeigi dorbojas nūzārēs ari tepat uz vītas nūvodā. Ari nu rokstīm «Studentu klubeņā» var sprīst, ka jaunō inteligeņces maiņa ir zynōtkora, gribuša un varuša, ka ari ekonomikas nūdaļas studentim nav svešā nūvoda kulturvēsture, ka jī lobprōt īsadzilinojas tōs nūslāpumūs un dīzelēs — tīs ir apsveicami, ka jaunās cylvāks interesejās par vysu, kas ap jū. Dūmoju, ka nu publicātajim materialim tū var pamaneit.

Rēzeknes Augstskūla pīsadolōs valsts nūzeimes programā «Latgolas sociālūs un ekonomiskūs atteisteibas optimizaceja», muns dorbs ir ari šōs programas daļa. Jimā pīsadolōs ari Lauksaimnīceibas universitate un cyti. Asu cantus pīsaskart studentu dūmum un vārojumim par uzjēmēdarbeibu, kai jī leidzdrobojas un kai tīs projicejas uz cytu regionu veikumu, kaida saleidzīnūšo situaceja cytūs rajonūs.

Rezumejūt saceitū, var atgōdynōt, ka myusus nūvoda sasamozynoj studentu skaiti klōtinū un humanitarōs zineibas nav leidzvorotās ar tehniskū pusi. Ekonomikas fakultate atesteita, nu valsts vidūkla atzeita par lobu. Šūgod rudinī byus ari vysas augstskūlas akreditaceja — sasagatavot tam ir ītū lels, smogs un atbīdeigs uzdzavums. Runa varātu byut, voi spēsim paturēt inženīri fakultati. Datori tai ir, vēl cyta napīcišamōk īkōrta un mōceibū leidzēkli, bet tō vysa par moz. Ar sovīm finansu leidzēkli nāspējōm tōlōk atteistēt. Tī ir īspējas vuicētis par vides inženīrim.

Rektorei ir lela icere veidōt plašu bibliotēku, varbut kūpā ar piļsātu, lai tei pateišam byut zynōtniska biblioteka. Tei varātu byut pyrmō nu lelōkajōm īcerem. Myusim napīcišamas ari specialas telpas auditerejom, jo noms, kur atsarūn tagad golvonais korpuiss, calts pavysam cytom vajadzeibom. Dūmojam, ka pi bejušo skūlōtōju instituta nōkūtnē varātu veidōt sovu augstskūlas piļsētēnu ar vysu, kas tai pīdīn. Bet tīs jau nav tik vigli. Varātu tod mes vaļstīs eksamenu vinlaiceigi jaun kōrtēt vysom cētrom grupom, bet nav jau tik lelu telpu. Zāle daudz par mozu, lai mes jū varātu nūsaukt lapni par aulu, kur reikōt vysus

īvārojamōkūs pasōkumus, uzjīmt cīmenus. Taipat izmontōt izlaudumim. Jaunajā augstskūlas apmetnē vīta parādzāta ari pamateigai regionalai zynōtniskajai bibliotekai, kū varātu lītōt na tīkai studenti vin. Nav vajadzeibas skūlu nūrūbežōt nu pilīsātas.

Storp valsts augstskūlam, kuru, īskaitū privatōs, ir ap 30, Rēzeknes ījam centra pozicējas pēc leluma, jo privatōs pa lelōkajai daļai mozas, taitod, tyvōk stōvom šō rōdeitoja golvas golam; bet asom poša mozōkō nu tōm, kurā tik dažādais specialitātes. DPU ir pedagogiska, ari sporta pedagojeja ar tādu pat īvērzi, mums vēl cyti nūvērīni. Un tod ir gryutōk.

Myusim vīns pasnīdējējs ir mīkroekonomikā, vīns — makroekonomikā, nav tai kai cytur, kur izveidījis kolektīvs. Pīmāram, Lauksaimnīceibas universitatē vīnu kursu īsācējām īetri, sovā storpā varējom daudz kū dareit, veidōt mōceibū leidzēkļus, te par vysu jōatbīdī vīnam. Bet tīs ir jōpōrdzeivoj, jo ūtī mōceibū īstōtē vēl tīkai veidojas.

Sovas gryuteibas ir ar tādu regionālu augstskūlu veidōšonu, bet nav jau ari pīroteigi vysu augstskūlu izgleiteibu koncentrēt vīnā pošā Reigā. Tehnikōs augstskūlas nav atvārūsi privāti, jo tōs prosa īvārojami vairōk leidzēkļu, nākai humanitarōs. Tehnikōs izgleiteiba, varātu saceit, it kai monopolizejas. Labi tīs voi slīkti? Laboratorejas ūtbred ītū dōrgas un mozae augstskūla tū navar ni atsalaut, ni pilneibā izmontōt. Te jōpāsārōdis valsts politikai — jo Austrumlatvejā vajadzeiga tāda skūla, tod jei jōatbolsta. Pošlaik mes pa kaidai īkōrtai īsādōjōmēs, bet tādūs tempūs process ir ilgtūša un aizkavej izgleiteibas atteisteibū. Jo myusim humanitarī un pedagogiski kursi ir, tod tehnologiskais bloks vēl jōatteista — izgleitōti pīsāt palikōrūps regionā.

Latgola naizmērīt, gluži ūtraidi, dažā rajonā stōvūkis ir lobōks kai cytur. Migrācēja pastōv obūs vērziņūs — aizit prūm, ari atsagrīz, bet ūtī maiņa nav vinleidzeiga. Sovus diplomas bīzī vien sateiķi Reigā ilōs — pīteikam daudz tī strōdōj. Atsagrīz tī, kas nav īzturejūši dorba tērī. Dzeive ir kai lels sits, rasnōki gryudi palik, smolkōki izsejojas. Šī atpakaļ nōkūši cylvāki sovukōt ari tepat Latgolā naatrūdī vītu zynōšonū. Tīs, ka ūtī apmaiņa nav vīnaida, myusus sōpnoj. Vēl atsagrīz ari vacōki īaudī, kam te palykušas mōjas, kas piļstā navar samokšot lelū ūtī. Sys process ir ar plusa zeimi, jo atsagrīz tagad vairōk nākai aizit. Myusus skūlā ir Demografejas godgrōmota, tymā skaidri radzams. Cik atcerūs, to minusss beja Preiļu piļsātai, ari Bolvīm. Skaitlis pīsātai nav vīnaida, myusus sōpnoj. Vēl atsagrīz ari vacōki īaudī, kam te palykušas mōjas, kas piļstā navar samokšot lelū ūtī. Sys process ir ar plusa zeimi, jo atsagrīz tagad vairōk nākai aizit. Myusus skūlā ir Demografejas godgrōmota, tymā skaidri radzams. Cik atcerūs, to minusss beja Preiļu piļsātai, ari Bolvīm. Skaitlis pīsātai nav vīnaida, myusus sōpnoj. Vēl atsagrīz ari vacōki īaudī, kam te palykušas mōjas, kas piļstā navar samokšot lelū ūtī. Sys process ir ar plusa zeimi, jo atsagrīz tagad vairōk nākai aizit. Myusus skūlā ir Demografejas godgrōmota, tymā skaidri radzams. Cik atcerūs, to minusss beja Preiļu piļsātai, ari Bolvīm. Skaitlis pīsātai nav vīnaida, myusus sōpnoj. Vēl atsagrīz ari vacōki īaudī, kam te palykušas mōjas, kas piļstā navar samokšot lelū ūtī. Sys process ir ar plusa zeimi, jo atsagrīz tagad vairōk nākai aizit. Myusus skūlā ir Demografejas godgrōmota, tymā skaidri radzams. Cik atcerūs, to minusss beja Preiļu piļsātai, ari Bolvīm. Skaitlis pīsātai nav vīnaida, myusus sōpnoj. Vēl atsagrīz ari vacōki īaudī, kam te palykušas mōjas, kas piļstā navar samokšot lelū ūtī. Sys process ir ar plusa zeimi, jo atsagrīz tagad vairōk nākai aizit. Myusus skūlā ir Demografejas godgrōmota, tymā skaidri radzams. Cik atcerūs, to minusss beja Preiļu piļsātai, ari Bolvīm. Skaitlis pīsātai nav vīnaida, myusus sōpnoj. Vēl atsagrīz ari vacōki īaudī, kam te palykušas mōjas, kas piļstā navar samokšot lelū ūtī. Sys process ir ar plusa zeimi, jo atsagrīz tagad vairōk nākai aizit. Myusus skūlā ir Demografejas godgrōmota, tymā skaidri radzams. Cik atcerūs, to minusss beja Preiļu piļsātai, ari Bolvīm. Skaitlis pīsātai nav vīnaida, myusus sōpnoj. Vēl atsagrīz ari vacōki īaudī, kam te palykušas mōjas, kas piļstā navar samokšot lelū ūtī. Sys process ir ar plusa zeimi, jo atsagrīz tagad vairōk nākai aizit. Myusus skūlā ir Demografejas godgrōmota, tymā skaidri radzams. Cik atcerūs, to minusss beja Preiļu piļsātai, ari Bolvīm. Skaitlis pīsātai nav vīnaida, myusus sōpnoj. Vēl atsagrīz ari vacōki īaudī, kam te palykušas mōjas, kas piļstā navar samokšot lelū ūtī. Sys process ir ar plusa zeimi, jo atsagrīz tagad vairōk nākai aizit. Myusus skūlā ir Demografejas godgrōmota, tymā skaidri radzams. Cik atcerūs, to minusss beja Preiļu piļsātai, ari Bolvīm. Skaitlis pīsātai nav vīnaida, myusus sōpnoj. Vēl atsagrīz ari vacōki īaudī, kam te palykušas mōjas, kas piļstā navar samokšot lelū ūtī. Sys process ir ar plusa zeimi, jo atsagrīz tagad vairōk nākai aizit. Myusus skūlā ir Demografejas godgrōmota, tymā skaidri radzams. Cik atcerūs, to minusss beja Preiļu piļsātai, ari Bolvīm. Skaitlis pīsātai nav vīnaida, myusus sōpnoj. Vēl atsagrīz ari vacōki īaudī, kam te palykušas mōjas, kas piļstā navar samokšot lelū ūtī. Sys process ir ar plusa zeimi, jo atsagrīz tagad vairōk nākai aizit. Myusus skūlā ir Demografejas godgrōmota, tymā skaidri radzams. Cik atcerūs, to minusss beja Preiļu piļsātai, ari Bolvīm. Skaitlis pīsātai nav vīnaida, myusus